

מלכודות ולא משפטי תנועה יפתרו את הבעיה. בלי נהגים בעלי נסיון, נהגים המשרתים שרות קבע והמתפרנסים מכך, לא ישונה הדבר.

* * *

זכתה בתחרות רשימתו של טוראי (מילוי-אים) מרדכי הררי, בשל הגישה המעשית בה מטפלת היא בבעיה.

כיצד למנוע תאונות דרכים?

ברוב המקרים מצליח הנהג לגלות בזמן את המצב העוקב אחריו, או האורב לו מלפנים.

לדעתי חייבת המשטרה להיות גמישה ולשנות את תכסיסיה בהתאם. אפשר לארגן מעין "בולשת דרכים", שתנוע ברכב שאינו צבאי ושאינו חשוד בשייכות למשטרה. חוליות ה"בולשת" תתפרסנה ב"כבישים ותשיגנה: (א) הפתעת העבריין; (ב) הרעת הנהגים.

3. בדיקות עצבים.

נהג שכל מועמד לנהגות חייב להמציא אישור רפואי על כושר ראייתו. לדעתי, ראייה טובה אינה פחות חשובה מעצבים חזקים. אני מציע שתוצא תוראה המחייבת אישור דומה מרופא עצבים.

4. פיקוח על הנהג החדש.

טעות מרה היא, לדעתי, למסור אחריות על מכונה לנהג אשר זה עתה סיים את הקורס. נהג זה, שעדיין אין לו פרקטיקה במקצוע, עדיין אינו ראוי להיות נקרא נהג, והוא צריך להיות מלווה ע"י נהג ותיק ולהיות תחת פיקוחו לזמן ממושך — כמו שזה נהוג לגבי כמה וכמה מקצועות צבאיים אחרים.

5. הסברה אינטנסיבית רחבה

מעל לכל תלוי הבטחון בדרכים במצפנו של האוחז בהגה. רק אחוז קטן ביותר של נהגים שם לב לכרזות-הזהירות הנישאות בצירי הכבישים — כמו למשל: "רק להם מותר לטוס", או "זהירות מונעת אסון", ועוד. למעשה, היופי שבציור ובחרוז מושכים קצת. אולם המשמעות אינה נקלטת. בעיה כאובה זו דורשת מעשים ערים: רפורמות תקופתיות בעתונות הצבאית, אשר יבליטו את הצד המחריד שכתאונות הדרכים — על נכים כתוצאה מאסונות דרכים; על הורים שכולים אשר בניהם נספו בתאונות, על המעמסה הכספית הנגרמת למדינה על-ידי הנוקים; על

סטטיסטיקה. אינני מצוי כעת על יד סוג זה של עניינים, אולם דבר אחד ברור לי: בעית הנהגים הצעירים בצה"ל היא הקובעת והדורשת תיקונה, ושום דבר לא יאפיל על זאת, ולא יוכל להאפיל על דם חינוך הנשפך בכבישים ובדרכים.

7. כל הכבוד למשטרה הצבאית. הנני בעצמי שוטר צבאי לשעבר, ואדע להעריך את עבודתה. אולם לא בכוחה של המשטרה הצבאית להתגבר על כך — לא

אדם לא יעריך כראוי משמעות המלים "תאונות דרכים" כל עוד הוא לא היה קרוב לאסון שכזה. בזמן שרותי בצה"ל הייתי עד לשתי תאונות דרך, האחת מהן קטלנית. מקרה מחריד זה נחרת בזכרוני והביאני להרהר ולחקור בשאלות: מדוע בארצנו הקטנה מתרבות התאונות? וכיצד יש למנוע אותן בהתאם לתנאי הארץ? אני שמח שניתנה לי כאן ההזדמנות להביא את מסקנותי, הנוגעות למסגרת הצבאית בלבד.

1. אי התחשבות בעייפותם של הנהגים.

שרתתי בכמה יחידות, והייתי עד ראייה לתופעה של עומס ההסעות והובלות המוטל על נהגים מעטים באופן יחסי. בלית ברירה חייב המצב שאותם נהגים יחידים שבנמצא צריכים היו לעבוד ברציפות, על-מנת למלא את החסר, ללא מנוחה ביום ובלילה, כשהם עצבנים ומתוחים מעייפות — והעייפות היא גורם מכריע בתאונות. הפתרון לדעתי הוא:

1. אימון מספר רב יותר של נהגים, לשם חלוקת עומס העבודה.
2. תשומת לב יתרה למנוחת הנהג, ואפילו כאשר מדובר על אפשרות שחרורם משמירות לילה, במידה שרצף עבודתם מצדיק זאת.

2. נקיטת תכסיסי-נגד מחוץ למקובל.

המשטרה הצבאית נוהגת, מדי פעם, לערוך מלכודות במגמה להפתיע את העבריינים; למעשה מחטיאות מלכודות אלה את מטרתן, כי אינן מצליחות להשיג הפתעה: הראשון שנפל בפח מאותה בפנסיו הקדמיים לנהגים הבאים לקראתו, אות "מוסכם" זה משמש אזוהרה לכל באי-דרך, המתחילים להאיש נסיעתם — אולם רק באותו קטע החשוד במלכודת. פעולה שגרתיית דומה היא פטרול-הדרכים הממונע, אשר תפקידו להפתיע ולרדוף אחרי עבריין-תנועה.

היא היא הגורם הראשי לאסונות — דרבון לנסיעה מהירה כמוהו כשותפות לפשע.

7. משקפי-שדה

יש להקציב לנהגי יחידות שדה, משקפי-שדה, כי רבים הם הנהגים המתלוננים על כאבי עינים אחר מספר חודשי עבודה בשבילי עפר. נהג הנוסע במכונה פתוחה בדרכי עפר וללא מגן לעיניו עלול להיפגע תוך כדי מילוי תפקידו — והמסקנה ברורה.

* * *

לצערנו הרב, רוב הכבישים בארץ הם צרים באופן יחסי לתנועה המוגברת בהם, וזהו אחד המניעים לתאונות. עלינו מוטל בראש וראשונה, לטפל בנהג — להבהיר לו את האחריות המוטלת עליו לחיי אנשים. כל אחד מאתנו חייב לראות עצמו בסכנה, ולתרום ממאמציו להפחתת קרבנות שוא. מרדכי הררי

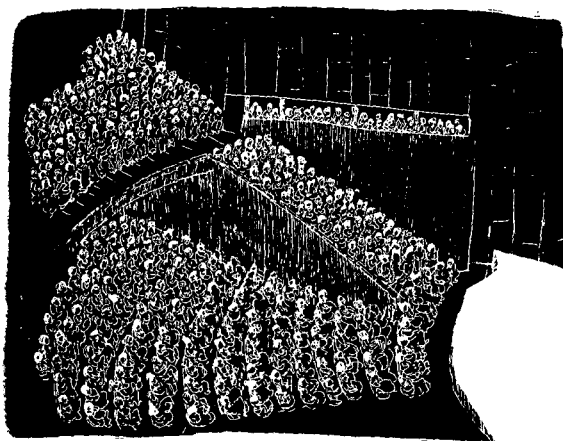
האבידות בנפש אשר היו לשוא ואשר עם קצת זהירות ואחריות יכלו להימנע.

בדומה להרצאות הניתנות בצבא על מחלות מידבקות יש לארגן הרצאות על הנושא הנ"ל. את הנהגים שביחידות יש לשאול לפתרונות אשר יביאו להפחתת המחלה הממאירה, ולעורר את מצפונם בכל הדרכים הנראות.

בדומה לכרזות על הנושא סודיות המתפרסמות בטפסים קטנים והמחולקים ביחידות, אפשר להוציא כרזים מצוירים וקטנים כאלה, ולהדביקם בתא הנהג. רבות הן השיטות להחדרת ההכרה המצפונית בנוגד עים בדבר, ועליה צריכים לשים את הדגש.

6. אין להאיץ בנהג

יש להקציב בכרטיס העבודה זמן בהתאם למרחק ובהתחשב במהירות; טעות היא להאיץ בנהג ולדרבן אותו להגיע במהירות המקסימלית. כיון שהמהירות

מעל „במת מערכות“ ניתנת לך הודמנות לאמר את דברייך לפני אולם מלא! אם יש לך רעיון העלול, לדעתך, להיות לעזר לחבריך המפקדים — הבא אותו לידיעתנו. אנו מצידנו מבטיחים לך אולם מלא — ואף משלמים בעבור הופעתך.

כתובתנו: „במת מערכות“,

דואר צבאי 2432.